

Bacak ru dindag.

Flora ru Fauna Kuala Lompat

Kuala Lompat jeoi flora
Jeoi flora, jeoi flora
Kuala Lompat jeoi flora
Had ibernor
Kateh serag jeoi fauna
Jeoi fauna, jeoi fauna
Kateh serag jeoi fauna bebegi banse
Flora de mong, cuwai belae
Cuwai belae, cuwai belae
Flora de mong, cuwai belae
Seluneu sinui

Fauna de mong, entoi macot
Entoi macot, entoi macot
Fauna de mong entoi macot
Gei kateh serag
Kateh Kuala Lompat.

Irama laguk: *Tayar Bas*
(*Didi & Friends*)

1. Bacak seni kate laguk.
2. Dindag laguk jijoi neirig musik.

NOTA GURU

- Rujok audio 24.
- Semanj mureb bacak seni kate laguk.
- Semanj mureb dindag laguk.

4.1.2
2.6.1
BA : 43

Bacak ru paham nepetek.

Jis Tiktok Bet Pelastek

Jis tiktok bet pelastek bilancar ku 14 Mei 2009 ku Australia. Kerajaan Australia mase ajeh kiget gunakan bet pelastek sebegei senapod arap de bibelik. Persatuan Pencinta Alam ku ngenap duniak naisambot bor senru adeh. Jis ajeh bibeh ha og senendar nu mai ngenap duniak biget gunakan pelastek. Pelastek ialoh bende beasal ju polimer pelastek. Pelastek jugak kiterlas bahan kimia de bebahaye amen bitot. Jis tok bebet pelastek sesuei bilancar mende boleh kipergek risiko nyaknik. Biharap kempen adeh bejaye kiselamat duniak.

Ektiviti

1. Ceryak nekate de beneimboh.
2. Beh ayat gunakan nekate de beneimboh.

Info

senapod = bekas

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak nepetek.
- Bimbeng mureb ceryak nekate beneimboh ru beh ayat.

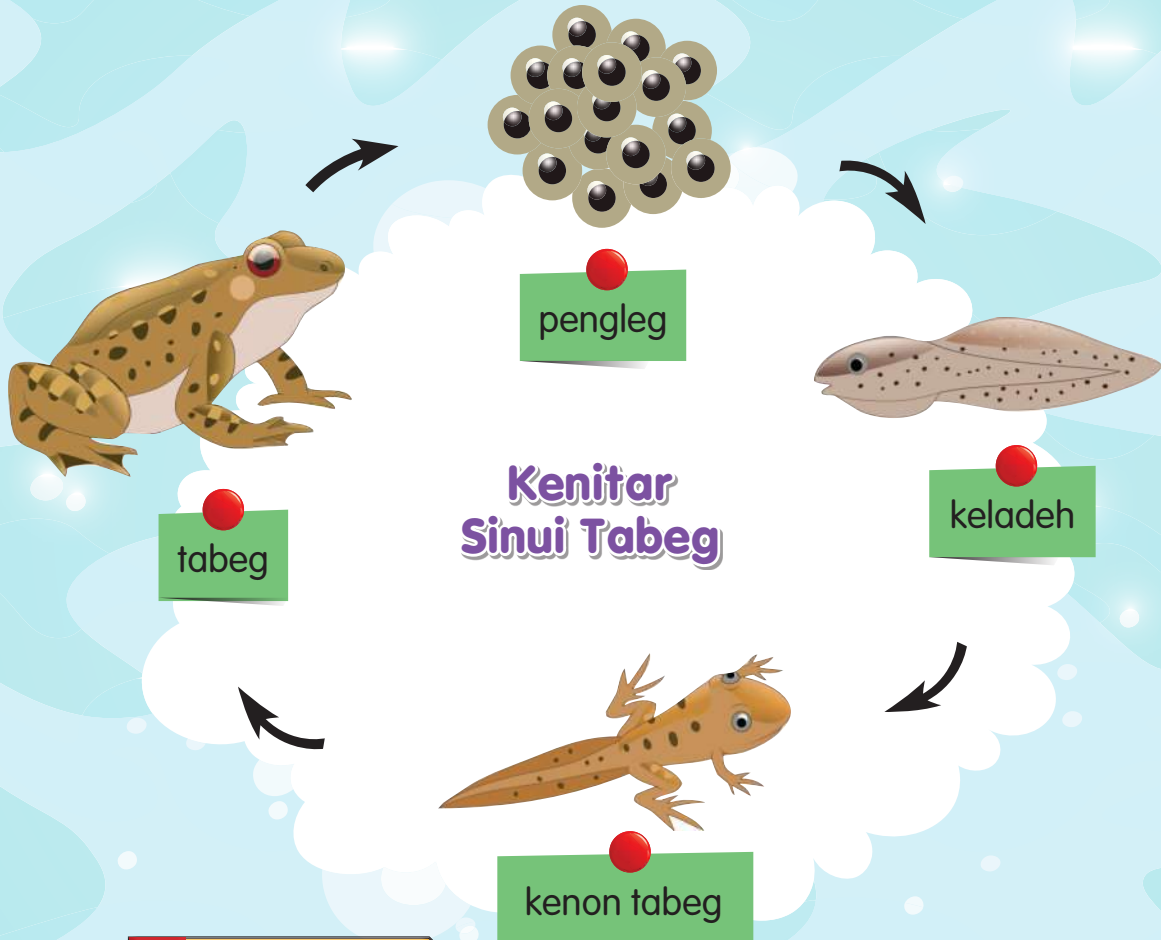
Unit 12 LAH HITEROKE

TEMA 2
DUNIAK CERITE

Cerngai ru Belwal

Neng gambar ru cerite.

Ektiviti

1. Cerite ha kenitar sinui tabeg jjiio gambar.
2. Tules ayat ha jap perinkat kenitar sinui tabeg.
3. Tules ayat ajeah kateh mentok perenggan ku bob tules.

NOTA GURU

- Bimbeng mureb cerite ha kenitar sinui tabeg.
- Bimbeng mureb beh ayat.
- Semanj mureb tules ayat de siap kateh mentok perenggan ku bob tules.

Bacak ru paham.

Taman Herba Negeri Perak

Ku Kampung Kepayang, Simpang Pulai mong Taman Herba Negeri Perak. Lengwas taman adeh ialoh 22 hektar. Seluas 14 hektar biui ha was tengroj ru lapan hektar nej bicet ya herbe.

Mong 527 banse herbe de bicet pajeh begei misei kucig, kacep patimah, tutop bumik, mas cotek, tongkat ali ru kekilek nej. Dikdij spesis adeh bicet ku nik was iaajeh ku Laman Warisan I, 2 ru 3 serte ku tapak semmei. Herbe adeh jeoi igenunak de boleh bibeh penglai, aromaterapi, kosmetik, ulap ru rempah. Hunen mai jengoi lebeh naigemar gunakan produk ju herbe.

Ektiviti

1. Jawab sensual penengham ku kerop.
 - a) Ku belok Taman Herba Negeri Perak?
 - b) Merip ilengwas taman ajeh?
 - c) Ma ilembek higunak produk ju herbe? 🍄
2. Cerite ha herbe de engkek panei.

- Semanj mureb bacak nepetek.
- Bimbeng mureb jawab sensual penengham.
- Bimbeng mureb becerite bekenae ru herbe.

Tules maklumat kateh mentok perenggan.

Kendor Urat

Muh
Was kisui
Care kirei
Banse jehuk
Hasiat

kendor urat
sayam
relrol
cencog
as, carel, lumpoh,
tegang urat

Ektiviti

1. Bacak maklumat.
2. Besual jawab ha maklumat.
3. Beh ayat lenkap ha dikdij maklumat.
4. Salit ayat de siap kateh mentok perenggan.

rei = cep/biak
carel = teseliah
relrol = menjalar
sayam = semak

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak maklumat.
- Besual jawab ru mureb ha maklumat de biog.
- Bimbeng mureb beh ayat lenkap ha maklumat.
- Semanj mureb salit ayat kateh mentok perenggan ru kemas.

3.1.3
5.3.2
BA : 47

Bei Bedindag

Beh gerak berog kretip.

Salad Pelek

Bei bei bei hibeh
Bei hibeh salad pelek
Hod sediak iarap
Bei hibeh salad pelek

Bei bei bei sediak
Kuar ru mangkok entoi
Bebegei banse pelek
Yoj, tatal ru mayonis

Kod kod kod jeoi
Jambu, epel, menikei
Putong putong memacot
Cup ku mangkok de entoi

Cup cup kateh mangkok
Cup mayonis ku mangkok
Gaol gaol lei ajap
Ya siap salad pelek

Bei bei bei hicak
Bei hicak salad pelek
Agokloh pei pejendak
Isentud salad pelek.

Irama laguk: *Rain, Rain Go Away*

Ektiviti

1. Bacak seni kate laguk.
2. Dindag laguk ru beh gerak berog secare kretip.
3. Senarei engrok muh am de mong ku seni kate laguk.
4. Beh ayat ju engrok muh am.

Info

pei = agok/ga
kuar = sudip
ajap = sehati

NOTA GURU

- Rujok audio 25.
- Semanj mureb bacak seni kate laguk.
- Bimbeng mureb beh gerak berog de kretip.
- Bimbeng mureb senarei engrok muh am de mong ku laguk.
- Bimbeng mureb beh ayat ju engrok muh am.

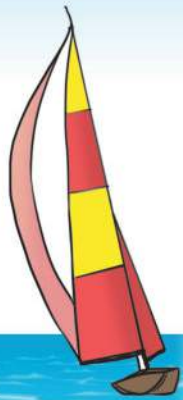

Engrok Tanyak

TEMA 2
DUNIAK CERITE

Lapas sajak.

Poiloh Pinui

Pinui
Ku belok hek dui adeh
Serapakloh renis eng adeh

Pinui
Merip iluneu hod ngpoj hek
Tibakloh pinui
Eng an ngpoj hek senalo

Pinui
Yama tok hecerngai engrok eng
Ya gehel eng ngpoj hek
Hek belalka

Pinui
Bok de get hek tibak
Surehloh
Buleh har magek cerite sinui.

Ektiviti

1. Bincang ceti sajak.
2. Besual jawab ha sajak.
3. Ceryak engrok tanyak de mong ku sajak.
4. Beh ayat ju engrok tanyak ku bob tules.

Info

magek = kungsi

NOTA GURU

5.1.3
2.3.2
BA : 48

- Bimbeng mureb bebincang ha ceti sajak.
- Besual jawab ru mureb ha sajak.
- Semanj mureb ceryak engrok tanyak de mong ku sajak.
- Bimbeng mureb beh ayat ku bob tules.

Unit 13 TENGLOH ISTIMEWE

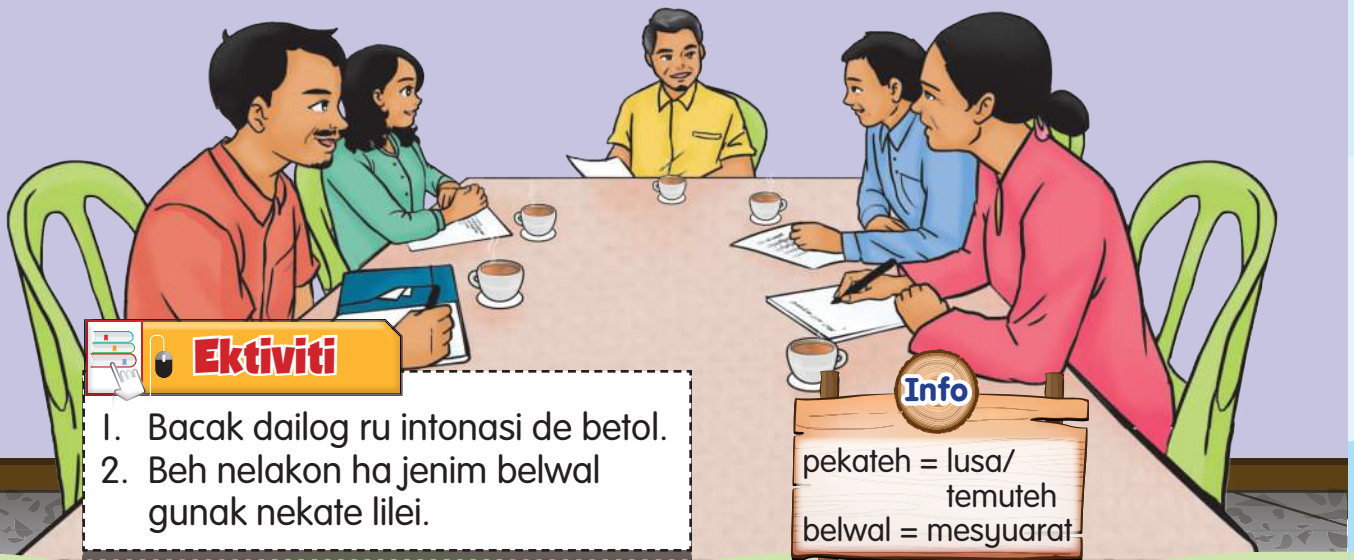

Cerngai ru Belwal

Bacak ru intonasi de betol.

Tengloh ju Sabah

- Batin Itam: Bor dui. Jis adeh eng ngbelwal ha tenibak tengloh ju Sabah.
- Bah Mali: Lempuk naitibak Tok Batin?
- Batin Itam: Eng ngkep gah lienai naitibak pekateh.
- Wak Suri: Ma sengyap hik?
- Batin Itam: Lienai naibesat naiha belajar Bahasa Semai, kenjip sinui nunyenis hik ru naiha neng gensag siwang.
- Bah Mali: Halekloh, Tok Batin. Jik an jibeh de bor.

Ektiviti

1. Bacak daiilog ru intonasi de betol.
2. Beh nelakon ha jenim belwal gunakan nekate lilei.

Info

pekateh = lusa/
temuteh
belwal = mesyuarat

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak daiilog ru intonasi de betol.
- Semanj mureb lakon watak Tok Batin, Bah Mali ru Wak Suri gunakan nekate lilei.

Bei Bebacak

Bacak ru hapal.

Gensag Sumazau

Amok Priscila had kikeramik kineng gensag siwang ju mai Kampung Sireh Beleg. Ilei kicerite mong nanek gensag de bermuh ju ilengrik. Gensag ajeh bicereg Sumazau. Gensag adeh bigesag ku Jis Tadau Kaamatan jap-jap Mei.

Sumazau bigesag ya keral ru kerdor. Lienai nailog penakei tradisionel. Lienai naigesag jioi neirig ketawak ru gendang. Ajehloh nanek newares de kibangge ju Sabah.

Ektiviti

1. Bacak ru hapal cerite.
2. Senarei engrok muh khas de mong ku cerite.

NOTA GURU

2.2.4

5.1.1

BA : 50

- Semanj mureb bacak ru hapal cerite.
- Semanj mureb cerite nej ha cerite de bihapal.
- Semanj mureb naineng vidio gensag Sumazau ju Youtube. (TMK)
- Semanj mureb senarei engrok muh khas de mong ku cerite.

Salej gambar ru penjudoh benilag.

Had Isentud Hinava

Jis adeh, amok Deborah kiar ha pitak amek menasak de bepenateh ju Sabah. Imuh caknak ajuh hinava.

Imulak, ilei kisuj ru kicag isej kak ajuh behalus.

Amok Deborah kisureh amen hihod pejet, hik boleh higaol hinava ru de bised behalus.

Ku ipenyudah, amok Deborah kiret ku genaol ajuh.

Ilei kigaol ceknag kak tenggiri ru bahan de kised ru .

Telas ajuh, ilei kised , ru .

Ilei kiyau ceknag kak ajuh ya .

Pitak amek naipateh had isentud hinava adeh.

numenangkok teu beket	nar sengyat kerjak	nuikor kak tenggiri
nar meknat bawang biyeg	enam tangkei ladak cep	enam meknat bawang ceher
nusenudu bacit empoj	empat kebek limau nipis	

Info

cag = cencang
 sed = hiris
 salej = ganti
 yau = lalukan dengan air

Ektiviti

1. Salej gambar ru penjudoh benilag.
2. Bacak ru susut ayat dek kijadik nanek cerite patek.

NOTA GURU

- Semanj mureb salej gambar ru penjudoh benilag.
- Semanj mureb bacak, susut ru tules ayat dek kijadik nanek cerite patek.

3.2.1
2.1.4
BA : 51

Bei Bedindag

Tules ru dindag.

Kampung Eng

Kampung eng aman ru

Kampung eng hadloh berengyag

Kampung eng isengoi

Agokloh sip ku sengik hek

Agok sip (2x)

Ingatloh ku sengik hek

Agok sip (2x)

Kenjip kateh beknet hek

Kerakmik sesayet nai mamuh

 had isenggej

Kenon kak menman engkap

Agokloh sip ku sengik hek

 (2x)

Ingatloh ku sengik hek

Agok sip (2x)

Kenjip kateh beknet hek

Honj nenneng jeres ku lod

Menaruj selak ya pinui

Mur hel serayok

Agokloh sip ku sengik hek

Agok sip (2x)

Agok sip (2x)

Irama laguk: *My Bonnie Lies Over The Ocean*

 Ektiviti

1. Cerngai laguk ru isik tempat kusong.
2. Dindag seni kate laguk ru neirig musik.

Info

mur = ditegur
menaruj/menarai = berguguran

NOTA GURU

- Rujok audio 26.
- Semanj mureb cerngai abik audio ru isik tempat kusong.
- Semanj mureb dindag laguk ru neirig musik.

4.2.1
2.2.2

Pola Ayat

Bacak ru paham.

Lod Itei

Lod adeh Lod Itei.

Lod Itei ialah lod cermor.

Jeoi pelancong naibercat lod adeh.

Lienai jugak naikod jeoi gambar.

Pelancong had naisukak naineng perenneng alam ju jelmol lod.

Mai Kampung Sireh Beleg naibangge ha newares adeh.

Ektiviti

1. Bacak ru paham pola ayat.
2. Peterang ha tempat de bor ku kampug memasig gunakan cuntoh pola ayat ku kemil.

Info

jelmol = mol/
puncak

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak ru paham ayat dasar.
- Peterang ha pola ayat ku kemil. (FN+FN, FN+FK, ru FN+FA)
- Bimbeṅ mureb peterang ha tempat de bor ku kampug memasig gunakan cuntoh pola ayat.

5.3.1

2.2.1

BA : 52

Unit 14

REJEKI KIOG YA JENANG

TEMA 2
DUNIAK CERITE

Cerngai ru Belwal

Besual jawab ha gambar.

Rajit Beusehe

jelwal tandak teg

cebak sawit

ajar pelancong

peres itek

Ektiviti

1. Neng abik gambar.
2. Besual jawab ha care keknek caknak.
3. Tules ayat gunakan engrok kerjak jijoi prasa.

NOTA GURU

- Semanj mureb neng abik gambar.
- Bimbeng mureb besual jawab ha gambar ru care apak amek lienai naik
- Bimbeng mureb tules ayat gunakan engrok kerjak jijoi prasa.

1.4.2
5.1.2
BA : 53

Bacak ru paham.

MAJALAH BAUR

SEKOLAH KEBANGSAAN SIREH BELEG EDISI 20

CARE BERKEP KAK KU BATAGARI

Jalak boleh bigunak ku teu deras atau redeng. Jalak bipej ku pateu ru biher. Telas ajuh biseh ikak de sog.

Rengrop sesuei amen ibatagari sod. Senalo mai bigunak teg ha ceknap kak. Amen senglog hik bor, hik an hikep kak entoi.

Kaknek kak bigemar ya mai engrak ru sayet. Tapik hod hiingat, kengrok ajuh salah mende kak ku batagari an pupos. Samak-samak hijagak sumber caknak hik adeh.

Kak ialoh nanek sumber protein. Hik boleh hiberkep kak ku batagari, lumbong, trayel, bendang ru laot. Bei hineng kaknek kak ku batagari.

Ektiviti

1. Bacak majalah gunak nada ru intonasi de betol.
2. Kek, susut ru tules maklumat jjiio neutame.

Info

redeng = tenang
biher = bitarek
kengrok = tuba

NOTA GURU

- Rujok audio 27.
- Semanj mureb bacak majalah gunak nada ru intonasi de betol.
- Bimbeng mureb kek, susut ru tules maklumat ku kemil kateh mentok perenggan secare betol ru semyak.

Isik tempat kusong.

Rejeki ku Kerileng Hik

Ku duniak adeh, tok kirak mai hajap ru , caknak ialoh nanek neperlu. Hik boleh hiberkep caknak ju darat atau . Wes agok segat tapik hod kakkek.

Ku serag, hik boleh hiberkep rebog betong de entoi atau rebog dar de . Ku engkap deg, jeoi banse senubai de boleh hisubai. Icuntoh, betek de ceet ru nenas de . Ku pateu, hik boleh hiteroj kak keli de iberog selej atau kak ruan de iberog .

Amen hikep rejeki de lebeh, magek ru jiran atau kekawat. Bengerhor ajeah kelakuk de bepenateh tapik sengoi de binyek ya mai. Jadik, samak-samakloh himagek rejeki de kiog ya jenang.

kayak

kraksah

teu

hirajit

macot

keer

karet

Ektiviti

1. Salit kenarag ru isik tempat kusong ru nekate belawan.
2. Senarei engrok edjektip.

Info

kraksah = gahaj, kasar
 bengerhor = menghar/
 pemurah
 karet = kedekut

3.2.1

5.1.4

BA : 54

NOTA GURU

- Semanj mureb salit kenarag ru isik tempat kusong ru nekate belawan.
- Bimbeng mureb senarei engrok edjektip.

Bacak ru dindag.

Akonj Pandak Mong Ikandag

Akonj Pandak mong ikandag
E... i... e... i... o...
Ku ikandag kiperes lembuk
E... i... e... i... o...
Mo mo ditah, mo mo direh
Ditah direh mo mo mo

Akonj Pandak mong ikandag
E... i... e... i... o...
Ku ikandag kiperes kambig
E... i... e... i... o...
Bek bek ditah, bek bek direh
Ditah direh bek bek bek

Akonj Pandak mong ikandag
E... i... e... i... o...
Ku ikandag kiperes itek
E... i... e... i... o...
Kuek kuek ditah, kuek kuek direh
Ditah direh kuek kuek kuek

Akonj Pandak mong ikandag
E... i... e... i... o...

Irama laguk: *Old MacDonald
Had a Farm*

Ektiviti

1. Sebot ru dindag seni kate laguk.
2. Belwal ha hasel menatag de biperes ya Akonj Pandak.

- Rujuk audio 28.
- Semanj mureb dindag laguk.
- Bimbeng mureb belwal ha hasel menatag de biperes ru kaet nilei neusehewan.

Pola Ayat

Bacak ru paham.

Rajit Cet Tennam

Atak Bah Atan rajit isengoi.
 Ilei mong dusut pelek de luas.
 Atak Bah Atan jeoi kicet kening sempak, gamus, legos ru langsung.
 Ku jis pelek bereg, Bah Atan senalo kijoi iatak et nu dusut.
 Ilei kitulug iatak isik pelek begei sempak ru legos ku kateh ragak.
 Atak Bah Atan kijual pelek ajeh nu kedei ru sengoi de singah ku idusut.

Ektiviti

1. Bacak ru kernal pola ayat.
2. Cerite ha dusut atau ceknet ku kampug engkek.

Info

jis pelek bereg =
musim buah-buahan

5.3.2
1.4.1
BA : 55

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak ayat.
- Bimbeng mureb kernal pola ayat.
- Bimbeng mureb cerite ru beh ayat ha dusut atau ceknet ku kampug lienai gunak pola ayat (FN+FN, FN+FK ru FN+FA).

CARE MENNAN.

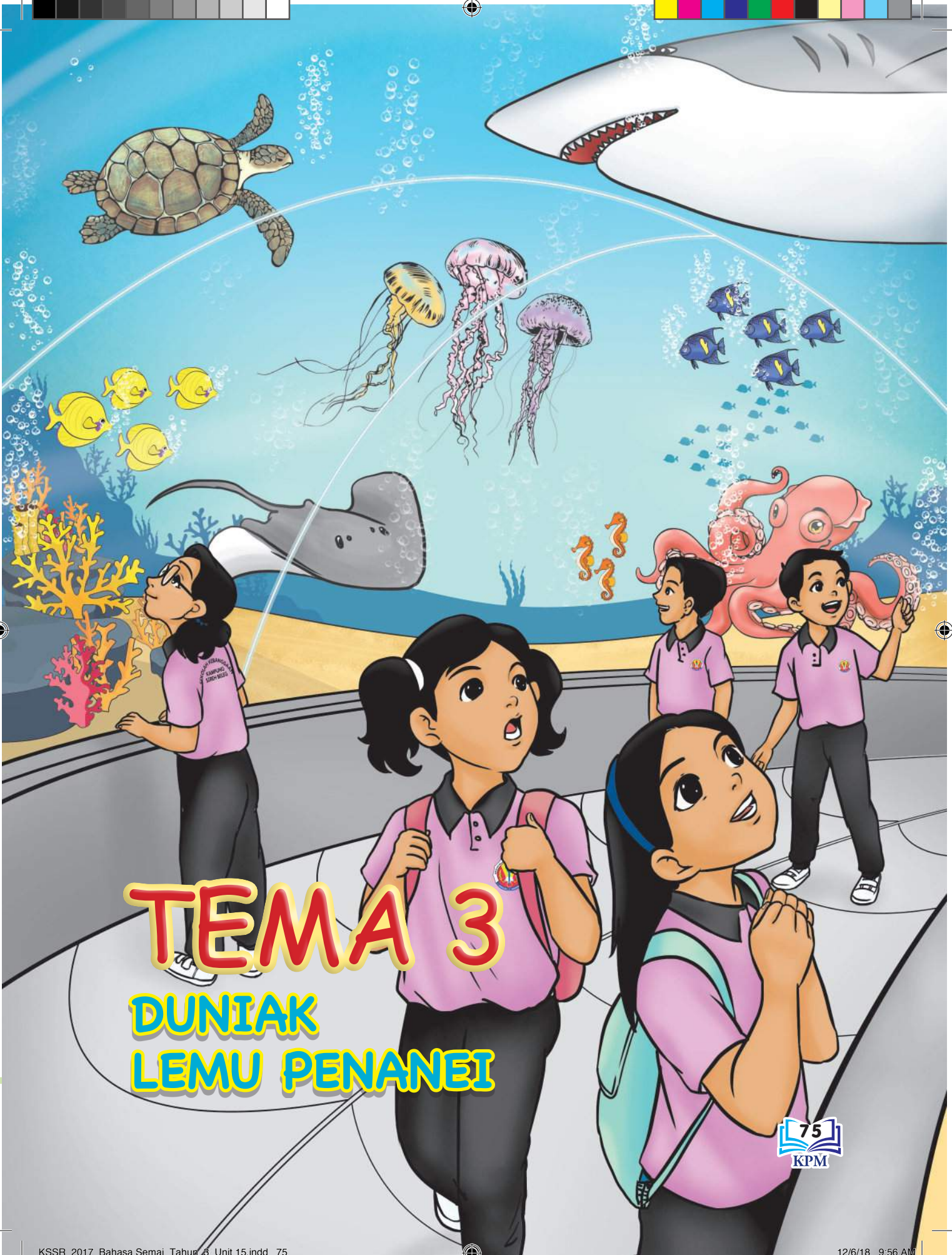
1. Dij pemain hod naitentuk geniler mennan.
2. Mennan bimulak ju nombok nanek.
3. Lambong dadu ru bercip takan jijoi jumlah jat ku dadu.
4. Amen takan kigei ku gambar kurak, bahayak, sinha, kudak, arnab ru becog kenak jawab nanek sensual spontan ju ikawat. (Sensual boleh bipileh ju unit 9 lei unit 14).
5. Amen takan kigei ku gambar tijik, kenak celeh nanek nombor.
6. Amen takan kigei ku gambar jambor, kenak parik nanek penuseng.

Arap de perlu:

1. Dadu
2. Takan
3. Bob teks

Info

takan = token

TEMA 3

DUNIAK LEMU PENANEI

TEMA 3: DUNIAK LEMU PENANEI

Unit 15 ALAM HIK TANGGONGJAWAB HIK

Cerngai ru Belwal

Cam ru ije.

Cenenmar Alam Kerileng

Internet

Majalah

Banse Cenenmar

Guru

Tiwi

Ektiviti

1. Kermuh ru tules nik banse cenenmar de bipecerngai ju audio jji oi gambar.
2. Bacak ru ije banse cenenmar de bitules.

NOTA GURU

- Rujok audio 29.
- Bimbeng mureb kermuh ru tules banse cenenmar de bipecerngai ju audio jji oi gambar.
- Semanj mureb ije ru bacak ha banse cenenmar.

Bacak ru taakol.

Manah entem, Batagari Tergul had bipateh jeoi ikak. Tapik, telas was engkap batagari ajeh biberkus ya deg ru kilang, keknep kak gu gek.

Kayat Cenenmar Batagari Tergul

Gecek	Keknep Kak				
Januari					
Mac					
Mei					
Julai					
September	?				

Terennyul = 10 ikor

Aktiviti

1. Bacak ru taakol jadual.
2. Jawab senual ku kerop.
 - a) Ma de belakuk ku Batagari Tergul?
 - b) Merip keknep kak ku gecek September?
 - c) Ma an belakuk amen Batagari Tergul teros tecemar?

NOTA GURU

2.5.1
1.4.2
BA : 57

- Besual jawab ha kayat cenenmar batagari.
- Bimbeng mureb taakol jadual.
- Semanj mureb jawab senual.

Bei Betules

Bacak ru tules.

Eng Nghok Bumik

Eng nghok bumik mende isuwig _____

Eng nghok bumik mende _____ belaer

_____ mende ilaot luas

Eng nghok bumik mende _____

Bumik adeh deg eng

Bumik adeh _____

Bumik adeh tempat belajar eng

Bumik adeh _____

Bei kekawat

Hik jagak ru hihok bumik

Mende ilei tanggungjawab hik.

Ektiviti

1. Pelenkap sajak
gunak nekate lilei. 🍄
2. Bacak sajak ru nada
de entoi.

- Bimbeng mureb pelenkap sajak.
- Semanj mureb bacak sajak ru nada de entoi.

Bei Bedindag

Bacak ru dindag.

Yamaka?

Engkek pitak kak
Yamaka engkek kekdat?
Begeiharok jik tok jidat?
Batagari kutor (2x)

Oh, batagari
Yamaka hek jadik kutor?
Begeiharok eng tok kutor?
Eng bipejadik tong ked (2x)

Serag oh serag
Yamaka hek adeh bigik?
Begeiharok eng tok bigik?
Jengoi sengoi bahut (2x)

Sengoi oh sengoi,
Yamaka engkek bahut?
Begeiharok jik tok jibahut?
Berkep untong lebeh. (2x)

Irama laguk: *Bangau oh Bangau*

Ektiviti

1. Bacak seni kate laguk.
2. Dindag laguk secare didek hibor.
3. Lapor jenadik nu alam kerileng amen sengoi teros bahut.

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak seni kate laguk. Rujok audio 30.
- Semanj mureb dindag laguk secare didek hibor.
- Semanj mureb lapor jenadik nu alam kerileng de naicerngai atau naineng ku media massa.
- Peterap nilei haknuk nu alam kerileng.

Peribahasa

Kek ru tules nej.

Tanggungjawab Nombor Satu

Adeh cerite ha nar tenek-menang. Liubai baigei ku Kampung Sireh Beleg. Liubai biperkas cok ru kucig, mende senalo ubai tok nusuarak.

Nanek taleh de bipateh ha tenek-menang adeh ialoh tikak ubai baiberseh deg. Ju cok ru kucig, ubai beubah begei awat ru tebig. Ubai bekerjaksamak pileh ked de baiha dek ku tong kitar semulak. Telas ajeh, ubai baiked lengbeh caknak dek kijadik bajak. Amen deg baisemak, ubai kas cacig de beket mende baiserel ditah-direh sengyap deg.

Liubai had baikerakmik baineng deg de berseh. Liubai becungeng baiberseh kerileng deg. Ubai baipanei amen baibeh kerjak begei hiterlas cenidok teu ku rengkal, bumik adeh an kinyik.

Ektiviti

1. Kek ru tules nej ayat gunakan peribahasa de betol.
2. Bacak, hapal ru cerite nej.

NOTA GURU

- Bimbeng mureb kek ru tules nej ayat gunakan peribahasa de betol.
- Peterang iceti peribahasa de mong ku cerite.
- Semanj mureb bacak, hapal ru cerite nej.

Unit 16

BEI HIJAGAK BUMIK

TEMA 3: DUNIAK LEMU PENANEI

Cerngai ru Belwal

Neng ru belwal.

Laman Bungak Amek

Wak Uda, yama penteng hicet tenumboh?

Ektiviti

1. Neng abik ha gambar.
2. Belwal ru nyate penenteng hicet tenumboh.

NOTA GURU

- 1.3.1 Peterang konsep fotosintesis.
- 4.2.2 Semanj mureb belwal ru nyate penenteng hicet tenumboh.
- BA : 59 Semanj mureb ui nelakon ha watak amek ru Wak Uda.

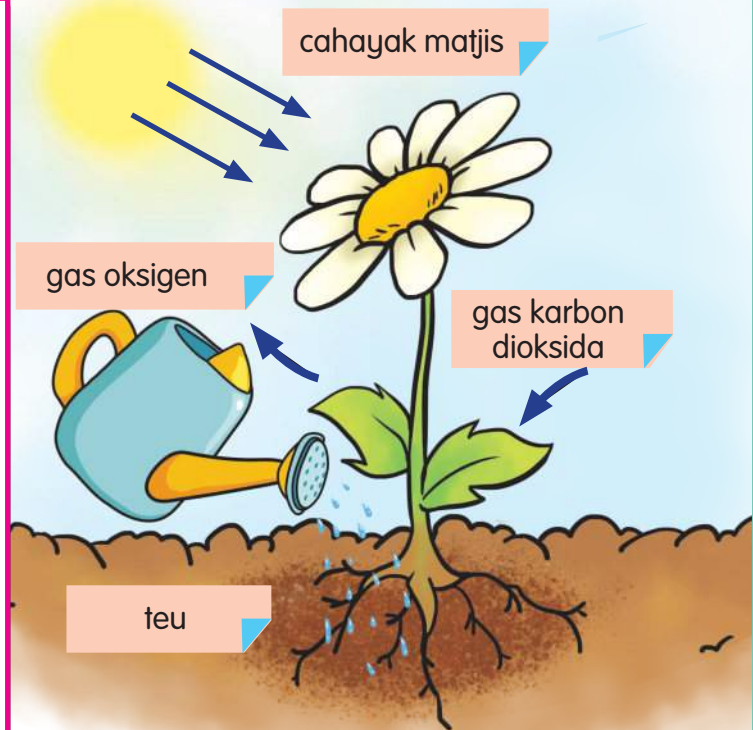

Bei Bebacak

Bacak ru paham.

Ensiklopedia Tenumbuh

Fotosintesis ialah proses tenumbuh kibe cakanak ilei. Tenumbuh kigunak cahayak matjis, teu ju kateh tik ru gas karbon dioksida naiha beh gulak. Gulak adehloh cakanak tenumbuh. Tikak proses bahneh cakanak, gas oksigen biterlas nu udare. Gas oksigen adeh bigunak ya bende sui ha belehem. Kayat ajeh, hik agokloh higik tenumbuh sesukak nus.

Ektiviti

1. Bacak ru paham maklumat.
2. Jawab senual ku kerop ru gunak tandak bacak de betol.
 - a) Kermuh bahan de kigunak ya tenumbuh kibe ha icakanak.
 - b) Ma bisebot ha proses bahneh cakanak tenumbuh?
 - c) Gas ma de biterlas tikak tenumbuh kibe cakanak?
 - d) Yama hik tok boleh higik tenumbuh sesukak nus?

NOTA GURU

- Rujuk audio 31.
- Peterang iceti ensiklopedia ru igenunak kateh pelajaran.
- Semanj mureb bacak ru paham maklumat.
- Semanj mureb jawab senual ru gunak tandak bacak de betol.

Bacak ru tules.

Hiselamat Alam Kerileng

Ju: bahpanjang@gmail.com
Nu: bahatan@gmail.com
Pekare: Kempen Jenagak Alam Kerileng

Bah Atan,

Hai, ma igah? Jis adeh ku sekolah eng mong Kempen Jenagak Alam Kerileng. Guru besar kipeder kateh ineucap, hik hodloh hiselamat alam kerileng. Ilei kiog nik care.

Petame, hik boleh hibemeskar atau hicip jug nu tempat de rek. Amen bemeskar atau cip jug biamal ya mai jengoi, hik boleh hipergek cenenmar udare ku kerileng.

Kedue, hik boleh hijimat genunak kertas. Bob tules manah boleh hipejadi bob cenatat. Jadik, gu gek higunak kertas, gu gek kening jehuk de bigik.

Care ketige, jeoi cet tennam ku kerileng deg. Tennam kipetulug pejeoi gas oksigen. Gas oksigen adeh had ipenteng nu bende sui.

Had adeh eng ngmagek ru hek. Harap hik samak-samak boleh hiselamat alam kerileng. Abor haknuk.

Ektiviti

1. Bacak e-mel ru kek isik-isik penteng.
2. Beh pete bebegi aler ha care hiselamat alam kerileng.

NOTA GURU

3.3.1
2.4.1
BA : 61

- Semanj mureb bacak e-mel.
- Semanj mureb ceryak isik-isik penteng ju e-mel.
- Bimbeng mureb beh pete bebegi aler ha care hiselamat alam kerileng.

Tules ru cipte seni kate laguk.

Tong Kitar Semulak

_____ (2x)

Ku belok ka ngpej hek?

Ku tong _____ (3x)

Permuj ku eng

_____ (2x)

Ku belok ka ngpej hek?

Ku tong _____ (3x)

Permuj ku eng

_____ (2x)

Ku belok ka ngpej hek?

Ku tong _____ (3x)

Permuj ku eng

Irama laguk: *Oh My Darling, Clementine*

cokelet

belaar

oreng

Pipe manah

Butol kacak

Butol pelastek

Ektiviti

1. Belwal ha penenteng peknej ked ku tong kitar semulak de betol.
2. Tules ru cipte seni kate laguk jjiioi gambar.

NOTA GURU

- Semanj mureb belwal ha penenteng peknej ked ku tempat de betol.
- Semanj mureb cerngai audio. Rujok audio 32.
- Bimbeng mureb tules ru cipte seni kate laguk jjiioi maklumat.
- Semanj mureb dindag seni kate laguk ru neirig musik.

Kek ru tules nej.

Kempen Jenagak Alam Kerileng

Jadual Kempen Jenagak Alam Kerileng Sekolah Kebangsaan Sireh Beleg

Gecek/Ektiviti

Februari	Mac	Mei
Tenandig poster jenagak alam kerileng ha kelas tahut empat, limak ru enam. Nik urag pemenang an bipileh ha hadiah utame.	Majeles Nelancar Kempen Jenagak Alam Kerileng.	Progrem ceknet 10 tarek kening jehuk ku kerileng was sekulah.
Julai	September	Oktober
Nelancar ha nik kebek tong ked de bekale belear, cokelet ru oreng.	Kempen berkep nuguni entoi butol pelastek ha kelas tahap due ru memerip cengkot pipe manah.	Senamut Jis Alam Kerileng Negare ru Majeles Tenutup Kempen Jenagak Alam Kerileng.

Ektiviti

1. Bacak jadual.
2. Kek ru tules nej ayat gunakan penjudoh benilag.

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak jadual.
- Semanj mureb kek ru tules nej ayat gunakan penjudoh benilag.

TEMA 3: DUNIAK LEMU PENANEI

Unit 17

TEKNOLOJI JAMAN HUNEN

Cerngai ru Belwal

Cerngai ru bacak abik nepetek.

Hadiah Tenandig Becerite

Minggu canuk, Wak Uda kikep tempat petame kateh tenandig becerite Bahasa Semai peringkat lengrik Pahang. Ilei kikep hadiah nukebek tablet. Tablet pai adeh mong bebegei pungsi. Ilei boleh kigunak tablet adeh kibeh kerjak sekolah, kilayar Internet, kod gambar, behubug ru kekawat ru kekilek nej.

Ektiviti

Jawab sensual penengham ku kerop.

- Ma tenandig de Wak Uda kimuj ku peringkat lengrik?
- Tempat ke merip de kikep ya Wak Uda kateh tenandig ajeh?
- Ma hadiah de kikep?
- Senarei pungsi tablet de mong kateh nepetek.

NOTA GURU

- Rujuk audio 33.
- Semanj mureb cerngai nepetek.
- Bimbeng mureb jawab sensual penengham.

Bei Bebacak

Bacak ru paham.

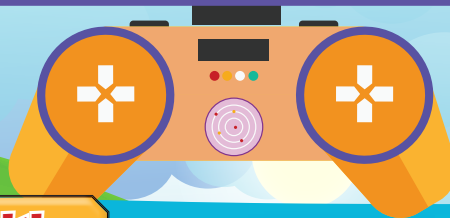

Dron

Jaman hunen dron kijadik nanek neperlu mende dron ialah teknologi bebegei gunakan.

Dron bigunakan ha keknot gambar, rakam video, beh pelan was ru kekilek nej. Dron mong kemere dijitel ru kemere video. Hergak dron pen murah. Dron jugak senang bikip ku kedei. Maklumat ku dron jugak boleh biperjeg nu komputer gunakan kebel manual atau jarol walah wayar (WiFi).

Ektiviti

1. Neng ru bacak nepetek ku kemil.
2. Peterang genunak dron kateh mentok pete peniker.

NOTA GURU

- Bimbeng mureb bacak ru sembot de betol.
- Semanj mureb salit genunak ru pungsi dron ku bob tules.
- Bimbeng mureb peterang genunak dron gunakan pete peniker kateh gu.

2.2.1
3.3.1

Bei Betules

Bacak ru tules.

Genunak Teknologi Muden

Teknologi muden bigunak ha pesernang serengyap kerejak de bemulak ju alat kateh deg leiloh nu pabeg. Icuntoh kateh tenenbot, perenglai, seniar satelit dijjitel ru kilek-kilek nej. Gu muden sinui mai hunen gu majuk teknologi de bihasel. Sinui hik kijadik had isennang ya menajuk teknologi.

Ektiviti

1. Bacak ru besual jawab ha nepetek.
2. Bincang genunak teknologi.
3. Tules genunak teknologi jjoi gambar.

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak nepetek.
- Bimbeng mureb besual jawab ha genunak teknologi jjoi gambar.
- Bimbeng mureb tules ha genunak teknologi jjoi gambar ku bob tules.

Bacak ru lakon.

Skrin Pep

Wah, bor
telipon hek
Wak Uda!
Had icanggeh.

Oh, pai eng
ngpanei!
Begeiharok
genunak skrin
pep adeh?

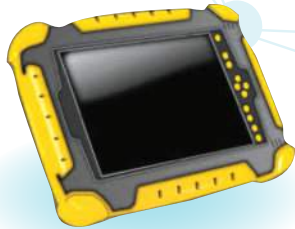
Wah, gu arik
gu canggeh
cenipte letronik!

Hooohloh,
Bah Atan. Adeh
ialoh telipon de
kigunak skrin pep.

Senang taleh Bah Atan.
Skrin pep adeh had
hipep taleh. Tok payah
hitekan butang. Iskrin
mong beperanti
de ektip ru jarak hik.
Amen hik pep, ilei
teros kibepungsi.

Ajehloh, sinui hik
pen gu senang.

Ektiviti

1. Bacak ru paham dailog.
2. Lakon jijoi dailog.
3. Belwal ha genunak skrin pep.

4.2.2
1.4.2

NOTA GURU

- Semanj mureb belakon jijoi dailog.
- Besual jawab ru mureb ha genunak skrin pep.

Lapas ru intonasi de betol.

Wah, Had Idengras!

Duniak hunen
Hadloh idengras
Jap-jap kerjak
Senang biseryap

Duniak hunen
Tempat de entoi inenneng begei macot

Kayat genunak teknologi
Dikdij kijadik deras
Lei lihik tok laluk hibese
Penantas jap-jap pekare

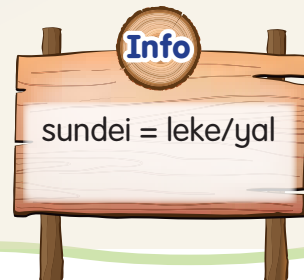
Kawat...

Duniak hunen
Joiloh ilei agok sundei
Dek hik tok bidek ya mai kilek
Beiloh kawat, bei hik kus
Bei hibese besaeng ru duniak.

Ektiviti

1. Senarei engrok edjektip de mong ku sajak.
2. Beh ayat ju engrok edjektip.

NOTA GURU

- Rujok audio 34.
- Semanj mureb lapas sajak jji oi intonasi de betol.
- Semanj mureb kek engrok edjektip.
- Bimbeng mureb beh ayat jji oi engrok edjektip.

5.1.4

2.3.2

BA : 65

Unit 18

ENGKEK PANEIKA?

TEMA 3: DUNIAK LEMU PENANEI

Cerngai ru Belwal

Bacak ru cerite.

MyKad

Iceti

- bikernal sebagei kad pengenalan
- mong maklumat ha dirik nenumom

Cerenglah depan

- gambar renis pemnyak kad
- nombor kad pengenalan
- cip pengenalan
- muh pemnyak kad
- alamat
- agame amen mong
- jantina

Cerenglah kenog

- senain ketue pendaptar
- nombor kad pengenalan pai ru manah

Genunak

- sebagei pekenal lei
- higunak mase beneuros ku bank, pejabat pos atau plaza tol

Ektiviti

1. Bacak maklumat ku kemil.
2. Cerite ha maklumat de engkek bacak.
3. Ku peniker engkek, ma de an belakuk amen nenumom sengoi tok bekad pengenalan?

NOTA GURU

1.3.1

2.3.2

BA : 66

- Semanj mureb bacak maklumat.
- Bimbeng mureb becerite ha maklumat.
- Bimbeng mureb jawab sensual.

Bacak ru cerite.

Bei Bayar Bil

Ku nanek jis, eng ngjoi apak nu bank. Bil teu ru bil os kaha bayar ya apak ku bank. Eng ngneng nanek kad bank kiper muj ya apak ku misen juruwang automatik. Memerip butang ku misen ajeh kitekan ya apak.

Tok leuju kenjeh, kad bank de kiper muj ya apak ku kateh misen pen kihol. Apak kisureh, ilei ya telas kibayar bil. Eng ngkenjip sinui hunen had isennang mende jeoi nehidmat de bisediak ha tulug hik ha peselese nu nanek pekare.

Ektiviti

1. Jawab sensual penengham ku kerop.
 - a) Kermuh bank de kisediak misen juruwang automatik.
 - b) Ma igenunak misen juruwang automatik?
2. Cerite ha berennor higunak misen juruwang automatik. 🧠

NOTA GURU

- Bimbeng mureb jawab sensual penengham.
- Bimbeng mureb becrite ha berennor higunak misen juruwang automatik.

Susut ru tules.

Beklik ku Kemil Cencog

Arap de hibelik aje an bikirem nu hik.

Pileh arap de higemar de mong ku kemil cencog.

Bayar regak arap de hihod ku bank. Kod slip benayar.

Behubug ru sengoi de betanggongjawab jelwal arap aje.

Kod gambar slip benayar ru ngeng nu sengoi de beuros benglik hik aje.

Ektiviti

1. Bacak ayat.
2. Susut gambar ru ayat jiji nehatore de betol.
3. Salit ayat kateh mentok perenggan de semyak.

NOTA GURU

3.1.3
2.1.4
BA : 68

- Semanj mureb bacak ayat.
- Bimbeng mureb penumbor gambar jiji nehatore de betol.
- Semanj mureb salit ayat kateh mentok perenggan.

Lakon secare kretip.

Had Ibesenglog Sinui

Ma igah?
Amek kior
telipon
nu hek.

Jik pen gah bor.
Adeh telipon
kibelik ya apak
mende kipeder
senang ha neng
renis hek mase
hibelwal doh.

Gah bor. Engkek
ma igah? Bile
kibelik telipon
mong bepenangil
vidio adeh?

Eng pen buleh
ngneng renis engkek.
Nyepp gek rengyag.
Nyampang mong
teknoloji de buleh
kitulug hik
behubug.

Mimang sinui hik
huneh had ineuntong.
Geknej, jar amek jaha
et nu pasar. Eng ngha
sekyap. Poj keknit
ngtelipon nej.
Abor.

Tokmaloh amen
begei ajeh. Agok sip
telipon nej. Perlei
salam rengyag eng nu
apak ru amek. Abor,
hibeburuk nej.

Ektiviti

1. Cerngai dailog abik.
2. Besual jawab ha dailog.
3. Lakon dailog secare kretip.

Info
nyampang = kebetulan/
sementara

NOTA GURU

- Rujuk audio 35.
- Tanyak nu mureb memerip sensual bekenat ru dailog.
- Semanj mureb belakon secare kretip.

Pola Ayat

Pelenkap ayat.

Ngkerakmik Eng

WhatsApp chat interface showing a conversation between 'uLian cHa' and another person. The messages are as follows:

- Left: Ma igah Bah Sam?
- Right: Gah
- Left: et ku belok cuti adeh?
- Right: Eng ngjug nu
- Left: Eng ngsukak mende boleh ngbehubug ru hek alaupen har gei nyak.
- Right: Eng pen
- Left: Abor haknuk, ngharap boleh har becerite nej ku jis kilek.
- Right: Abor haknuk,

Ektiviti

Pelenkap maklumat gunakan nekate lilei bepandu ju jenawab de biog.

5.3.2
2.1.2

NOTA GURU

- Bimbeng mureb pelenkap maklumat.
- Semanj mureb bacak jenawab de siap naibeh.
- Semanj mureb salit jenawab de siap ku bob tules.

TEMA 3: DUNIAK LEMU PENANEI

Unit 19

LEMU PELITE SINUI

Cerngai ru Belwal

Neng ru cerngai.

Sengoi Haknuk Jik

Adeh ialoh numom guru haknuk eng.

Kiajar ru cungeng ru bededikasi.

Lateh jik menman bula.

Kiajar jik iktiar res kateh ektiviti kokurikulum.

Kilateh jik kawad jug.

Ektiviti

1. Neng ru bacak maklumat.
2. Bincang ha maklumat jijoi gu.
3. Bentang ha maklumat ku kelas.

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak maklumat.
- Bimbeng mureb bentang maklumat.
- Semanj mureb salit ru catat maklumat ku bob tules.

Susut ru beh perenggan.

Sengoi Hik de Hebat

Imatlamat sinui kaha jadik sengoi de bejaye de boleh kibantuk mai sengoi hik ru boleh kijadik jinui mai.

Ilei kiyos ku 13 Mac 1978 ku Pengkalan Hulu, Perak.

Ihubi ialoh man musik. Selaen ajeh, ilei senalo kiog motivasi nu sengoi hik.

Encik Johari bin Alwi kijawat jenawat sebegei Pengarah Jabatan Kemajuan Orang Asli (JAKOA) ku lengrik Pahang.

Adeh ialoh Encik Johari bin Alwi.

Ektiviti

1. Neng ru bacak maklumat.
2. Susut maklumat jijoi senusut biografi de betol.
3. Salit maklumat kateh mentok perenggan.

NOTA GURU

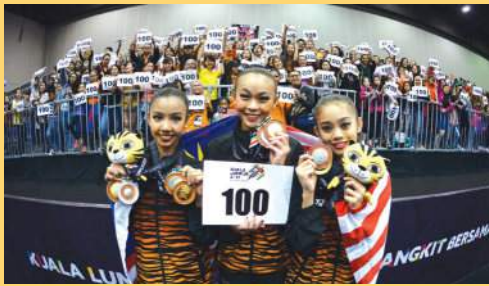
- Bimbeng mureb susut maklumat.
- Semanj mureb salit ayat kateh mentok perenggan ku bob tules.

2.1.3
3.1.3
BA : 69

Bacak ru tules.

Sukan SEA KL 2017

Bipekenal ku 22 Mei 1958 ru bikermuh South East Asian Peninsula Games (Sukan SEAP).

Bemulak ju 19 Ogos 2017.

398 banse acare sukan de bipetandig.

Upacare tenutop Sukan SEA KL 2017 ku 30 Ogos 2017.

Malaysia juare rimdij Sukan SEA KL 2017.

Ektiviti

1. Bacak maklumat de biog.
2. Tules maklumat kateh mentok pete benulat. 🍄

- Semanj mureb bacak maklumat.
- Bimbeng mureb salit maklumat kateh mentok pete benulat.

Bacak ru dindag.

Kuala Lumpur adeh
Ibu negare hik
Jeo mai de gigei
Jeo bangunan entoi-entoi
Kawat-kawat
Bei hiet nu bajeh
Hineng, hineng
Nenneng de had bernor

Mong jeoi tenenbot
Kerite os ru bas
Senang hik hiekcip
Had ibermuh Kuala Lumpur
Had ibermuh Kuala Lumpur.

(ulag nunoh nej)

Irama laguk: *Tolong Mama Papa*
(Omar & Hana)

Ektiviti

1. Bacak seni kate laguk.
2. Dindag laguk jjo i neirig musik.
3. Kermuh bangunan de mong ku Kuala Lumpur.
4. Beh ayat ju nekate de kipileh ya guru.

NOTA GURU

4.1.2
3.1.1
BA : 71

- Rujok audio 36.
- Semanj mureb bacak seni kate laguk.
- Bimbeng mureb dindag laguk jjo i neirig musik.
- Semanj mureb ceryak maklumat tenamah ha Kuala Lumpur ju Internet (TMK).
- Pileh nekate secare rawak ju laguk ha ektiviti bahneh ayat.

Engrok Kerjak

Bacak ru paham.

Pusat Pemulihan Seladang Kuala Krau

Pusat Pemulihan Seladang Kuala Krau teletak ku Felda Jenderak Selatan, Temerloh. Pusat adeh ilengwas 10 ekar. Ku pusat adeh, sapik bidek ku kandag ha jenagak ru egnog penglai. Menatag adeh bijagak ru bipercep ha perwer penupos.

- Pintuk meknuj Pusat Pemulihan Seladang
- Pelawat hod naitules muh ku kaunter nedaptar

- Pekerjak kisuj kandag
- Kandag sapik had iberengseh

- Dokter kipas senihat sapik
- Sapik bicucok ipenglai

Ektiviti

1. Neng gambar ru bacak maklumat.
2. Ceryak engrok kerjak kateh maklumat.
3. Bincang ha penenteng hijagak menatag de kaha pupos.

- Semanj mureb bacak maklumat.
- Bimbeng mureb ceryak engrok kerjak.
- Bimbeng mureb bincang ha penenteng hijagak menatag de kaha pupos.

Unit 20 SAMAK HIKERNAL

Cerngai ru Belwal

Neng ru cerite.

Siyanggau

Yoj, tukol, cog ru jehuk.

Beh ijemat.

Beg ya cog.

Sediak himan.

Ektiviti

1. Neng gambar abik.
2. Cerite ha gambar jijoi inehator.
3. Tules nanek kenarag lenkap jijoi gambar.

NOTA GURU

- 1.3.1
- 3.3.3
- Semanj mureb neng gambar.
 - Bimbeng mureb becerite jijoi gambar.
 - Bimbeng mureb beh kenarag.

Bei Bebacak

Lapas pantut.

Tempok

Kenon Halimah kiman sep-sep,
Kiman sep-sep ku padek laman;
Adat hik agokloh hisip,
Jadik newares jaman-bejaman.

Bah Kapok sernuk kimenman,
Kicak sempak ingoi pen lihui;
Mimang tempok newares jaman,
Jadik nehias ileknog ku kui.

Pilem P. Ramlee Bujang Lapok,
Jeoi noh hineng mimang tok jemuk;
Ju sekek ru serdag ibahneh tempok,
Mong jugak bibeh ju cekop jehuk.

Mong kucig bermuh Tompok,
Ijenang kigensag Selendang Deli;
Mong icare ibahneh tempok,
Hitaj iselak beselang-seli.

Ektiviti

1. Lapas pantut ru intonasi de betol.
2. Og ceti jap-jap rangkap pantut.
3. Senarei isik penteng kateh mentok pete minda.
4. Senarei engrok muh khas de mong ku pantut.

Info

lihui = semerbak

NOTA GURU

- Semanj mureb lapas pantut.
- Bimbeng mureb og ceti pantut.
- Bimbeng mureb senarei isik penteng.
- Bimbeng mureb senarei engrok muh khas.

Bei Betules

Neng gambar abik.

Manuk Pansoh

1
– lew, pug, serei, bawang biyeg, bawang ceher, kerjak, bungak kantat, selak hubik ru empoj

2
– seh – lei ceh

3
– gaol – bahan sahneh – empoj

4
– permuj sengyat bungak kantat – teu

5
– peoh – lei cet

6
– permuj genaol – lew

Ektiviti

1. Beh ayat gunakan prasa de biog.
2. Bacak ayat de siap bibeh.
3. Salit ayat dek kijadik nanek kenarag.

Info

peoh = peol/jop
lew = buluh

NOTA GURU

- 3.3.3
2.1.2
BA : 74
- Bimbeng mureb beh ayat.
 - Semanj mureb bacak ayat.
 - Semanj mureb salit ayat jadik nanek kenarag.

Bei Belakon

Lakon dailog.

Kak Ruan

Ju belok jun jug, apak?

Ku belok jun teroj?

Ceriteloh apak.

Amen begei ajeh, hodloh senalo hicak kak ruan. Dui adeh amen jun ha et tengroj eng pen ngha joi.

Ngjug ju tengroj kak ruan.

Ngteroj ku batagari pesteh. Hek paneika Bah Atan, ma iberennor kak ruan adeh?

Kak ruan buleh kiperbor lukak kateh, menghej ru bor ha mai telas perekyos. Ikui adeh buleh hiui tenangkal deg de hijol ku kengleh. Mong jugak bipedir ya mai, hicak kak ruan adeh awet mude.

Amen bor ijis doh, tok ngserlog.

Ektiviti

1. Cerngai dailog.
2. Besual jawab ha dailog.
3. Lakon dailog ru intonasi ru gaye de sesuei.

Info

kengleh = pintuk

NOTA GURU

- Rujok audio 37.
- Semanj mureb jawab sensual secare spontan ha dailog.
- Semanj mureb belakon ru intonasi gunakan gaye de sesuei.

Bacak ru paham.

Kening Cecirek

Bei hikernal

Kening cecirek kisui ku was de sod. Ilei nubanse tenumbuh bejehuk. Ilei nutarek kening jehuk de bercag macot. Icengreg kening cecirek buleh kilei memerip kaki.

Igenunak

Hawar sih buleh biperlai ya selak cecirek. Kod memerip tangkei selak cecirek. Sediak nukebek beldi teu ru tebeg ya selak cecirek nutenem. Ku ihuper, muh teu selak cecirek ajeh. Selaen selak cecirek, buleh jugak higunak memerip helei selak sempak atau selak jenaram ha perlai sih.

Ektiviti

1. Bacak nepetek.
2. Senarei penjudoh benilag de mong ku nepetek.
3. Beh ayat ju penjudoh benilag.

5.4.2
2.3.2
BA : 76

NOTA GURU

- Semanj mureb bacak nepetek.
- Bimbeng mureb ceryak penjudoh benilag.
- Bimbeng mureb beh ayat.

Bei Jagak Bumik

Jagak jagak jagak bumik
 Bei jagak bumik
 Pekurang gunk belastek
 Hik selamat bumik
 Agok agok agok pej ked
 Sesukak nus hik
 Pej ku tempat de betol
 Bumik hik tok kutor
 Cet, cet tenumbob
 Bebedei danse
 Petulug belar bumik
 Ilei senang sengik.

Irama laguk: *Row, Row, Row Your Boat*

NOTA GURU

- Rujok audio 38.
- Semanj mureb bacak seni kate laguk gunk cermin.
- Salit seni kate de betol kateh bob tules.
- Dindag laguk jioi neirig musik.

Dengan ini, **SAYA BERJANJI** akan menjaga buku ini dengan baiknya dan bertanggungjawab atas kehilangannya, serta mengembalikannya kepada pihak sekolah pada tarikh yang ditetapkan.

Skim Pinjaman Buku Teks			
Sekolah _____			
Tahun	Darjah	Nama Penerima	Tarikh Terima
Nombor Perolehan: _____			
Tarikh Penerimaan: _____			
BUKU INI TIDAK BOLEH DIJUAL			

BAHASA SEMAI TAHUN 3

ISBN 978-983-49-2035-7
9 789834 920357
BT233003